

NALAZI GROBOVA U CRKVI SV. MARTINA KOD SUKOŠANA

Jakov Vučić
Ministarstvo kulture
Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel Zadar
HR, 23000 Zadar
Ilije Smiljanića 3
jakov.vucic@hi.htnet.hr

UDK : 726.57.025.3 (497.5 Sukošan)
904 : 726.821 (497.5 Sukošan)
Izvorni znanstveni rad
Primljeno: 7. 09. 2006.
Prihvaćeno: 10. 09. 2006.

Crkva sv. Martina sagrađena je na brežuljku zvanom Kaštelina, 2,5 km sjeveroistočno od Sukošana, na prostoru srednjovjekovnog sela Prljani. Tijekom Domovinskog rata pobunjeni Srbi su je minirali i do temelja porušili. Nedavno je u potpunosti obnovljena. U sklopu radova na obnovi provedeno je arheološko istraživanje unutar crkve. Tom prilikom otkriveno je pet grobova. Jedan grob, koji se može dovesti u vezu s izradom poda u crkvi, datiran je u drugu polovicu 18. stoljeća, a ostala četiri su na osnovi nalaza datirani u drugu polovicu 14. i početak 15. stoljeća. U dva groba je kao prilog pokojnicima ostavljena veća količina novca.

Ključne riječi: Sukošan, Prljani, kasnosrednjovjekovni grobovi, kasnosrednjovjekovni novac.

Crkva sv. Martina nalazi se oko 2,5 km sjeveroistočno od naselja Sukošan kod Zadra. Smještena je na prirodnom brežuljku zvanom Kaštelina, uz sjeveroistočni rub polja stiješnjenog između dvije kose koje se pružaju u pravcu sjeverozapad – jugoistok. Na suprotnoj strani polja, oko 2,5 km sjeverozapadno, položaj je zvan Petrina, s ostacima srednjovjekovne crkve sv. Petra. Crkva sv. Martina jednostavna je građevina pravilno orijentirana istok – zapad, pravokutnog tlocrta, s istaknutom polukružnom apsidom na istoku te ulazom i zvonikom na preslicu na zapadu. Oko crkve se nalazi groblje, od kojeg su u pejzažu vidljive grubo obrađene nadgrobne kamene ploče.

Crkva se prvi put spominje u oporuci 1386. godine.¹ Nalazila se u danas nestalom selu Prljani (Kozmane).² Prljani su u kasnom srednjem vijeku bili središte župne zajednice u koju su još spadala sela Sukošan i Mokro, pa su se stanovnici tih triju sela pokapali u crkvi sv. Martina i oko nje.³ Središte župe je u vrijeme turskih provala premješteno u Sukošan.⁴ Unatoč teškim životnim prilikama prouzročenim čestim turskim provalama koje su zaredale u drugoj polovici 15. i početkom 16. stoljeća,⁵ život se u Prljanima nije ugasio. Prema popisu iz godine 1527. u selu još živi 101 stanovnik,⁶ a 1511. popravljaju se i uništenu mlin.⁷ Razgraničenjem između Turaka i Mletačke Republike iz godine 1576., koje je uslijedilo

¹ Runje 1990, str. 113

² Luka Jelić je pretpostavljao da se kod crkve sv. Martina nalazilo selo Kozmane. Franjo Smiljanić selo u kojem se nalazila crkva naziva Kozmane i Prljane. Vidi: Jelić 1898, str. 82; Smiljanić 1990, str. 322, 328, karta 1

³ Bianchi 1880, str. 411; Antoljak 1949, bilj. 94; Jakšić, 1989, str. 53; Runje 1990, str. 113, 114

⁴ Smiljanić 1997, str. 209, bilj. 118

⁵ Turci su prvi put doprli u okolici Zadra 1432. godine. Od 1466. do 1502. zabilježen je u izvorima niz pljački, prilikom kojih je znatan broj stanovnika odveden u ropstvo. Sukobi se ponovno intenziviraju od 1520., a potom godine 1538., padom Nadina i Vrane u njihove ruke, Turci osiguravaju stalnu nazočnost na ovom prostoru. Vidi: Traljić 1965, str. 203-207; Traljić 1969, str. 530-538

⁶ Ljubić 1876, str. 219

⁷ Gunjača 1949, str. 265

nakon Ciparskog rata (1570.-1573.), Prljani se spominju kao jedno od pograničnih naselja unutar područja pod mletačkom vlašću.⁸ Bratovština sv. Martina obnovila je crkvu 1753. godine, kako bi se u njoj mogla govoriti misa.⁹ U prošlom su stoljeću također zabilježeni zahvati na crkvi; tako je 1912. crkva popravljena i blagoslovljena, a 1976. promijenjen je krov i ožbukani su zidovi.¹⁰

Tijekom Domovinskog rata pobunjeni Srbi su crkvu minirali i do temelja ju porušili.¹¹ Nakon rata crkva je metodom faksimilske rekonstrukcije u cijelosti obnovljena.¹²

Prilikom izmjene i uređenja poda provedeno je zaštitno arheološko istraživanje unutar crkve.¹³ Istraživanjem je obuhvaćena gotovo cijela površina, osim prostora ispod monolitne kamene ploče položene pred oltarom i sjeverozapadnog kuta crkve u kom se nalazio veći kameni blok.

Zatečeno, staro popločanje bilo je načinjeno od nepravilnih kamenih ploča loše kakvoće i sekundarno uporabljenih velikih nadgrobnih ploča. Ploče su počivale na tanjem sloju zbijene zemlje s nešto usitnjene žbuke. Ova je podnica vjerojatno izrađena tijekom obnove crkve 1753. godine. Prilikom izrade poda, pred oltarom, u liniji središnje osi broda, načinjen je grob G.3. Iako su kosti pokojnika bile poremećene, prema tlocrtu groba može se pretpostaviti da je pokojnik vjerojatno bio pokopan s glavom na istočnoj strani.

Osim zidanog groba G.3. u crkvi su otkrivena još četiri ukopa u običnoj zemlji, pravilno orijentirana I-Z. U svim su grobovima ukopane odrasle muške jedinke. Među njima posebno su zanimljivi G.1 i G.2, kod kojih je uz pokojnika pronađena veća količina kasnosrednjovjekovnog novca.

Polaganje novca uz pokojnike česta je pojava u kasnosrednjovjekovnim grobovima. Najčešće se radi o jednom srebrnjaku. Taj običaj zabilježen je na obližnjem nalazištu "Crkvina" u Galovcu,¹⁴ na groblju kod crkve sv. Petra u Kuli Atlagića,¹⁵ na Begovači u Biljanima Donjim,¹⁶ na groblju Šematorij u Danilu,¹⁷ kod crkve sv. Jurja od Raduna kod Kaštel Starog,¹⁸ kod crkve sv. Jurja od Putalja,¹⁹ kod crkve sv. Nikole u Solinu,²⁰ na groblju Greblje u Maljkovu,²¹ kod crkve sv. Spasa u Vrh Rici,²² u Brnazama kod Sinja,²³ na groblju Poljanice kod Biska,²⁴ na groblju Pratrova glavica i Parlovi u Ričicama kod Imotskog,²⁵ u dva groba u Mogorjelu,²⁶ na nekropoli u selu Mihaljevićima kod Rajlovca,²⁷ u grobu u Rogačićima kod Blažuja,²⁸ na brežuljku Glavici u Bili kod Travnika,²⁹ u selu Biskupu kod Konjica,³⁰ na kasnosrednjovjekovnoj nekropoli Grborezima.³¹ Nešto rjeđe uz pokojnike je prilagano i po nekoliko kovanica. Primjer za to su jedan grob u Vrutcima na rubu Sarajevskog polja, u kom je pronađeno devet srebrnjaka,³² na nekro-

⁸ Anzulović 1998, str. 93-96, 102, 103, 106, 108

⁹ Grbin 1989, str. 69

¹⁰ Zorica 1989, str. 147, 148.

¹¹ Crkva je minirana 17. prosinca 1991. godine.

¹² Faksimilsku obnovu crkve, s osloncem na sačuvanu tlocrtnu situaciju i fotografije stanja prije rušenja, vodio je Nenad Rimić, konzervator – arhitekt iz Konzervatorskog odjela u Zadru. Radovi su izvedeni od ožujka do rujna 2005. godine, većinom sredstvima Župe Sukošan uz manju potporu Ministarstva kulture RH.

¹³ Istraživanje je provedeno od 8. do 28. srpnja 2005. godine, a vodio ga je autor ovog rada.

¹⁴ Belošević 1992, str. 89, T. XXXIII

¹⁵ Petrincec 2000, str. 224, 226

¹⁶ Jelovina/ Vrsalović 1981, str. 76, 82

¹⁷ Krnčević 1994, str. 281, 284, T. I. 9

¹⁸ Oreb 1983, str. 192, 193, 199, T. II. 46, T. III. 63

¹⁹ Burić / Čače / Fadić 2001, str. 258, 269, 275, 278, 279-281

²⁰ Katić 1963, str. 136, 139. Noviju analizu materijala s izmijenjenim datiranjem donio je Radomir Jurić, vidi: Jurić 1993.

²¹ Jelovina 1960, str. 260 – 263, T. III

²² Jakšić/Petrincec 1996, str. 146

²³ Gunjača 1955, str. 107, 123, 126, 128, sl. 25

²⁴ Milošević 1991, str. 14

²⁵ Kovačić/ Mikić/ Jakšić/ Nikšić 1983, str. 25, 29, 33, 40-43

²⁶ Čremošnik 1951, str. 244.

²⁷ Miletić 1956, str. 16, 23; Miletić 1961, str. 249, 256, T. II. 1.

²⁸ Čremošnik, 1953, str. 313

²⁹ Čremošnik 1952, str. 111, 118

³⁰ Vego 1955, str. 157, 159

³¹ Bešlagić 1964, str. 91

³² Glavaš 1982, str. 111-113, sl. 8, 9

poli u Mihaljevićima kod Rajlovca u dva je groba kod ruku pronađeno pet, odnosno četiri srebrnjaka,³³ u grobu pronađenom na brežuljku Glavici u Bili kod Travnika pronađeno je pet kovanica,³⁴ u jednom grobu u Mogorjelu pronađeno je šest kovanica,³⁵ u Grborezima je u jednom grobu na prsima i kod zdjelice pokojnice pronađeno sedam kovanica,³⁶ na prsima pokojnika u selu Biskupu kod Konjica pronađeno je 14 srebrnjaka,³⁷ u grobu 123 na groblju kod crkve sv. Jurja od Putalja kod pojasa pokojnika pronađena su tri srebrnjaka,³⁸ u grobu 566 kod crkve sv. Spasa na Vrh Rici pronađeno je devet srebrnjaka, od kojih se većina nalazila s desne strane lubanje, dok su u dva groba unutar crkve na istom nalazištu pronađena po četiri srebrnjaka;³⁹ veća količina novca, od oko 50 komada, pronađena je možda u jednom grobu u vrtu bolnice u Senju.⁴⁰ Iznenadujuća količina srebrnjaka od gotovo tisuću primjeraka pronađena je na grudima pokojnika u kasnosrednjovjekovnoj grobnici u Vukovaru.⁴¹

Iz ovog djelomičnog pregleda nalaza novca u kasnosrednjovjekovnim grobovima razvidno je koliko je ovaj običaj široko rasprostranjen. Unatoč širokoj rasprostranjenosti iznenađuje mali postotak grobova s nalazima novca. Na grobljima, Bisko, Grborezi, Sv. Spas, Sv. Nikola kod Solina, Brnaze, Maljkovo i Sv. Juraj od Putalja on se kreće najčešće oko 5 posto. Iznimke je nekropola Parlovi u kojoj je novac sadržavalo više od 20 posto grobova. Ipak, kako je nekropola Parlovi zajedno s obližnjom nekropolom na Pratrovoj glavici činila cjelinu, moguće ih je sagledati zajedno, pri čemu postotak grobova koji sadržavaju novac biva nešto niži od 5 posto. Iz nabrojanih primjera vidljivo je da se najčešće radi o jednoj kovanici, dok polaganje veće količine novca predstavlja iznimku. U vukovarskom primjeru nedvojbeno je riječ o slučajnom sadržaju groba, koji ne možemo promatrati kao prilog.⁴² U većini ostalih slučajeva polaganje novca uz pokojnika moralo je imati neko simbolično značenje vezano uz pogrebne običaje. Ipak, prihvatimo li da je riječ o pogrebnom običaju, iznenađuje kako, unatoč širokoj rasprostranjenosti tek mali postotak populacije unutar zajednica prakticira taj običaj. Najjednostavnije bi bilo pomišljati na doseljenje manjih skupina pridošlica koje se pokapaju uz starosjedioce. Krenemo li u tom pravcu, teško je dokučiti o kojoj bi se populaciji moglo raditi. Iako se kao najizgledniji nameću Vlasi,⁴³ rijetka pojava novca u grobovima na grobljima koja su u potpunosti pripadala ovoj populaciji ne ide u prilog takvom razmišljanju.⁴⁴ Ne smijemo ipak isključiti mogućnost da novac predstavlja samo jedan oblik priloga, dok se u ostalim grobovima koji su pripadali ovoj skupini umjesto novca možda prilagala hrana ili pak kakvi drugi prilozi od propadljiva materijala. Rasvjetljavanje ove nadasve zanimljive problematike iziskuje znatno širu studiju.

Položaj na kom je otkriven novac u G.2 i način njegova polaganja, uredno složen lijevo od lubanje i dodatno zaštićen vertikalno pobodenom kamenom pločom, jasno pokazuju da je riječ o svjesnom stavljanju priloga uz pokojnika. Donju granicu datiranja ovog ukopa predstavlja mali denar Padove kovan od godine 1350. Među trideset kovanica, koliko ih je sadržavao nalaz, veliku većinu čine polugroši i zdjelčasti denari kovani za Andrea Dandola. Brojnost novca tog dužda, kao i izostanak ugarskog novca i novca kasnijih duždeva ukazuje na to da je ovaj ukop izvršen vjerojatno tijekom pedesetih godina 14. stoljeća. Zanimljiva je pojava zdjelčastih denara Lorenca Tiepola i novca Mantove kovanih znatno ranije od ukopa pokojnika. Na pojavu polaganja novca u grobove dugo vremena nakon njihova kovanja upozorila je već davno Irma Čremošnik. Ona je prilikom objave kasnosrednjovjekovnog ukopa u sarkofagu na Glavici u

³³ Miletić 1956, str. 14, 19, 23, T. XII, 4, 6

³⁴ Čremošnik 1952, str. 111, 117, 118, T.

³⁵ Čremošnik 1951, str. 246, T. II. 9, 11, 12

³⁶ Bešlagić 1964, str. 43, 44, 91, T. XXVIII, 3-9, T. XXXVIII, 199

³⁷ Vego 1955, str. 159, 160

³⁸ Burić / Čače / Fadić 2001, str. 236, 272

³⁹ Jakšić/Petrinec 1996, str. 49, 108, 110

⁴⁰ Mirnik 1978, str. 10

⁴¹ Mirnik 1984, 223, 226

⁴² Ivan Mirnik pretpostavlja da je u ovom slučaju najvjerojatnije riječ o hitnom ukopu, prilikom kakve epidemije. Mirnik 1984, str. 226; Mirnik 1994, str. 85

⁴³ Željko Krnčević osvrnuo se na pojavu novca u jednom grobu na Šematoriju u Danilu, pri čemu pomišlja o mogućem pokapanju Vlaha na tom groblju. Krnčević 1994, str. 284, 285

⁴⁴ Na kasnosrednjovjekovnom groblju u selu Bisku, koje je Ante Milošević pripisao Vlasima, od 28 istraženih grobova novac je pronađen samo u jednom. Vidi: Milošević 1991, str. 14, 35, 57

Bili kod Travnika primijetila kako se u ovom grobu uz talijanske pikoline iz 13. stoljeća nalazi i mađarska kovanica kraljice Marije (1382.-1384.), te zaključila kako se zdjeliciasti denari ne mogu koristiti za preciznije datiranje.⁴⁵ Na nekoliko primjera nalaza moneta iz 12. i 13. stoljeća uz novac 14. stoljeća, bilo u zatvorenim grobnim cjelinama bilo pak u skupnim ostavama novca, osvrnuo se u novije vrijeme Nikola Jakšić. On je također upozorio kako je datiranje s osloncem na pojedinačne numizmatičke nalaze vrlo nesigurno.⁴⁶ Nalazi novca u grobovima G.1 i G.2 još su jedna potvrda ovakvim razmišljanjima. Uz novac u grobu G.2 pronađena je i željezna okrugla pojasna kopča i veliki željezni čavao. Željezne pojasne kopče ovog tipa čest su inventar kasnosrednjovjekovnih grobova.⁴⁷ Željezni čavao vjerojatno nije u izravnoj vezi s grobom, već je naknadno dospio u njega.

Zbog količine kao i položaja novca pronađenog u G.1 ne može se sa sigurnošću tvrditi da je ovdje riječ o namjerno ostavljenom prilogu. Postoji mogućnost da je novac bio zašiven s unutrašnje strane košulje pokojnika, te je nepažnjom završio u grobu. Donja granica ovog ukopa određena je nalazom pfenniga koji se kovao od 1395. godine. Najveći dio novca čine denari Ludovika I. Velikog kovani od 1358. do 1371. godine. Ostatak novca, osim jednog denara Ancone i pikola Verone, kovani je tijekom druge polovice 14. stoljeća. Iako se u ovoj skupini nalazi i jedan Žigmundov denar kakav se kovao od 1390. do 1427. godine, zbog brojnosti novca iz druge polovice 14. stoljeća ovaj bi se ukop mogao datirati u sam kraj 14. i početak 15. stoljeća. Uz novac u ovom su grobu pronađeni i ostaci odjeće i obuće pokojnika. Od odjeće se sačuvalo komadić platna, velika željezna pojasna kopča i željezni pojasni jezičac. Željezne pojasne kopče oblikovane poput ove iz G.1 dosta su rijetke. Na nekoliko srodnih primjerka ukazao je Ante Milošević prilikom pronalaska slične u kasnosrednjovjekovnom grobu na Poljanicama u Bisku.⁴⁸ Sličan primjerak pronađen je i kod crkve sv. Spasa na Vrh Rici.⁴⁹ Na istoj nekropoli pronađeno je i nekoliko pojasnih jezičaca, koji također predstavljaju rijetku pojavu u grobovima kasnoga srednjeg vijeka u našim krajevima.⁵⁰ Manja okrugla željezna kopča pronađena kod kostiju stopala vjerojatno potječe od obuće.

Za razliku od G.1 i G.2, u grobovima G.4 i G.5 nije bilo nikakvih nalaza. Ipak, zbog istovjetnog načina ukopavanja i odnosa prema popločanju u crkvi i ove grobove možemo datirati u razdoblje kasnoga srednjeg vijeka.

U sva četiri kasnosrednjovjekovna groba u crkvi sahranjeni su odrasli pokojnici muškog spola. Prema bogatstvu priloga možemo pretpostaviti da su u grobovima G.1 i G.2, pokopani imućni i ugledni članovi zajednice. U grobovima G.4 i G.5, zbog nedostatka priloga izglednije je pak pomišljati na osobe iz klera. Sličan primjer pokapanja svećenika unutar crkve pretpostavlja se u crkvi sv. Jurja od Putalja.⁵¹

Izostanak dislociranih kostiju u iskopu sugerira da osim otkrivenih grobova nije bilo drugih ukopa u crkvi. Iz priloženog možemo zaključiti da su u kasnosrednjovjekovnoj župi Prljani privilegij pokopa unutar crkve sv. Martina ostvarivale samo rijetke osobe, bilo ugledni članovi društva bilo pak pripadnici klera. Stoga ove grobove treba promatrati ne kao standardne, već kao izvanredne primjere ukopa na ovoj nekropoli. Istraživanjem grobova oko crkve dobila bi se jasnija i kvalitetnija predodžba o životu ove ugasle zajednice.

Prilikom raščišćavanja ruševina crkve sv. Martina otkriveni su nalazi ranokršćanske arhitektonske skulpture i crkvenog namještaja. Uz tipično ranokršćanski titular ovi nalazi ukazuju na postojanje ranokršćanske crkve u blizini.⁵² Ulomak staklene posude s ručicom, koji možda potječe od viseće ranokršćanske uljanice, pronađen u crkvi, upozorava da za sada ne smijemo isključiti ni mogućnost da se ta crkva nalazila na samoj Kaštelini.

⁴⁵ Čremošnik 1952, str. 118

⁴⁶ Jakšić/Petrinec 1996, str. 154, 155

⁴⁷ Na nekropoli Grborezi većina kopči je okruglog oblika, od kojih je jedna datirana novcem Ludovika I. Velikog. Vidi: Bešlagić 1964, str. 45, 83. Ovakve kopče su brojne i na nekropoli sv. Spasa u Vrh Rici. Usporedi katalog: Jakšić/Petrinec 1996.

⁴⁸ Milošević 1991, str. 13, 36, sl. 9

⁴⁹ Jakšić/Petrinec 1996, str. 45

⁵⁰ Jakšić/Petrinec 1996, str. 77, 85-87

⁵¹ U grobu u crkvi sv. Jurja od Putalja nađeni su kosturi triju odraslih pokojnika, vjerojatno župnika sućuračke župe, kako je pretpostavio Tonči Burić. Burić/Čače/Fadić 2001, str. 214, bilj. 141

⁵² Na mogućnost postojanja ranokršćanske crkve na ovom položaju već je prije ukazala Branka Migotti. Vidi: Migotti 1991, str.13, 14, 33

GROBOVI

Grob 1. Orijehtacija I-Z. Jednostavna zemljana jama dijelom ukopana u živac. U grobu je pronađen jedan kostur odrasle muške osobe (između 40 i 45 godina starosti)⁵³ *in situ*. Desna šaka položena iznad trbuha, a lijeva na desnu zdjelicu. Nalazi: željezna pojasna kopča (iznad lijeve zdjelice), željezni jezičac pojasa (iznad lijeve zdjelice), fragment tkanine (na desnoj zdjelici), željezna kopča (kod lijevog stopala), 130 kovanica (iznad desne zdjelice).

Grob 2. Orijehtacija I-Z. Jednostavna zemljana jama dijelom ukopana u živac. U sjeverozapadnom kutu groba nalazila se manja vertikalno pobodena kamena ploča. U grobu je pronađen jedan kostur odrasle muške osobe (između 40 i 45 godina starosti) *in situ*. Desna šaka položena niže lijeve zdjelice, a lijeva na lijevoj bedrenoj kosti. Nalazi: željezna pojasna kopča (na lijevoj zdjelici), željezni čavao (kod lijeve bedrene kosti, naknadno dospio u grob?), 1 kovanica (kod lijeve bedrene kosti, naknadno dospjela u grob?), 30 kovanica (s lijeve strane lubanje).

Grob 3. Orijehtacija I-Z. Zidani grob poklopljen s dvije manje kamene ploče i jednom velikom, masivnom kamenom pločom ukrašenom s dva uklesana križa. U grobu je pronađen jedan kostur odrasle muške osobe (između 35 i 40 godina starosti). Kostu su bile dijelom razbacane po grobu, a dijelom uredno složene na istočnom kraju groba. Nalaza u grobu nije bilo.

Grob 4. Orijehtacija I-Z. Jednostavna zemljana jama dijelom ukopana u živac. U grobu je pronađen jedan kostur odrasle muške osobe (između 55 i 60 godina starosti) *in situ*. Desna šaka položena na lijevoj zdjelici, lijeva također. Nalaza u grobu nije bilo.

Grob 5. Orijehtacija I-Z. Jednostavna zemljana jama dijelom ukopana u živac. U grobu je pronađen jedan kostur odrasle muške osobe (između 40 i 45 godina starosti) *in situ*. Desna šaka položena niže lijevog lakta, a lijeva na desni lakat. Nalaza u grobu nije bilo.

Katalog:⁵⁴

Fragment tkanine

Grob 1 (na desnoj zdjelici kostura)

Dimenzije: 15x9 mm

Opis: Dvoslojna tkanina. Na jednoj strani grublje tkanje, od niti širokih 0,5 mm, prepletenih horizontalno i vertikalno. Na drugoj strani finije tkanje, od niti širokih 0,2 mm, prepletenih horizontalno i vertikalno.

Konzervirano: AMZd

Željezna kopča

Grob 1 (iznad lijeve zdjelice kostura)

Dimenzije: širina: 60 mm/ dužina: 42 mm/ dužina trna: 22 mm

Opis: Pređica u obliku spljoštenog broja 8. Po sredini se nalazi osovina oko koje je jednim krajem omotan trn trakastog presjeka.

Konzervirano: AMZd

Ulomak željezne kopče

Grob 1 (iznad lijeve zdjelice kostura)

Dimenzije: dužina: 42 mm

Opis: Amorfnu ulomak željeza, vjerojatno dio prethodno opisane željezne kopče.

Konzervirano: AMZd

Željezni jezičac

Grob 1 (iznad lijeve zdjelice kostura)

Dimenzije: širina: 39 mm/ dužina: 35 mm

Opis: Željezni jezičac rastvorenog stražnjeg kraja, na kom su sačuvane dvije rupe za zakovice kojima se dodatno pričvršćivao remen.

⁵³ Podaci za sve grobove donose se prema pisano izvješću. Kosture je analizirao dr. sc Mario Šlaus, viši znanstveni suradnik Odjela za arheologiju HAZU. Ovom mu prigodom iskreno zahvaljujem.

⁵⁴ Nalaze je očistila i konzervirala Josipa Lovrić, restoratorica u Arheološkome muzeju u Zadru. Vaganje novca obavila je gospođa Divna Žagar, poslovođa u Zlatarni Celje - Poslovnici 13 u Zadru. Ovom prigodom iskreno im zahvaljujem. Nakon obrade nalazi su predani u Arheološki muzej u Zadru.

Konzervirano: AMZd

Željezna kopča

Grob 1 (kod lijevog stopala kostura)

Dimenzije: promjer alke 17 mm/ dužina trna 22 mm

Opis: Okrugla pređica kvadratnog presjeka. Trn za zakopčavanje kružnog presjeka jednim krajem omotan oko pređice, a drugim prebačen preko.

Konzervirano: AMZd

Željezna kopča

Grob 2 (na zdjelici kostura)

Dimenzije: promjer alke 40 mm/ dužina trna 43 mm

Opis: Okrugla pređica kružnog presjeka. Trn za zakopčavanje kvadratnog presjeka jednim krajem omotan oko pređice, a drugim prebačen preko.

Konzervirano: AMZd

Željezni čavao

Grob 2 (kod lijeve bedrene kosti)

Dimenzije: dužina 50 mm/ promjer glave 25 mm

Opis: Željezna brokva kvadratnog presjeka trna.

Ulomak staklene posude s ručkom

Sonda 1. Dubina - 60 cm.

Dimenzije: 40x18 mm/ debljina stjenke posude 0.4 mm

Opis: Zelenkasto staklo, dosta zračnih mjehurića i tragovi razvlačenja. Ručka na donjem kraju kapljasto proširena.

Novac

Brojevi u tekstu odgovaraju brojevima na fotografijama.

Grob 1 (iznad desne zdjelice kostura)

Ludovik I. Veliki (1342.-1382.) (1358.-1371.)

1. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.37 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

2. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

3. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.43 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

4. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LAD(IS=L)AVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.44 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

5. Av: (+LOD)OVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.35 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

6. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.40 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

7. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LA(DIS)=LAVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.44 g; izlizan

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

8. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; -ljiljan. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.42 g; dvostruki otkov.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v.

9. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; -ljiljan. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.49 g; dobro sačuvan

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v.

10. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADI(S)=LAVS·R· kao gore; -ljiljan/. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.37 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.

11. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.45 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
12. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.32 g; dobro sačuvan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
13. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.40 g; dobro sačuvan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
14. Av.: (+L)ODOVICI·R·VnG(ARIE) kao gore. Rv.: (·S·LADI)S=LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.33 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
15. Av.: +LO(DOVICI·R·VnG)ARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.36 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
16. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: (·S·LAD)IS=LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.34 g; izlizan; Rv. dvostruki kov..
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
17. Av.: (+LOD)OVICI·R·VnGA(RIE) kao gore. Rv.: ·S·LADIS LAVS·R· kao gore; –**ljiljan**/. *Denar*; srebro; Dim.: ø 13 mm; T.: 0.37 g; probušen.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v var.
18. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=(LAVS·R·) kao gore; –**ljiljan**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.41 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v.
19. Av.: +LODOVIC(I·R·Vn)GARIE kao gore. Rv.: (·S·LA)DIS=LAVS·R· kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.32 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
20. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS(R) kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.35 g; napuknut, izlizan
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
21. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: (S)LADIS=LAVS(R) kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.40 g; izlizan; Av. dvostruki kov.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
22. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: S·LADIS=LAVS·R· kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.36 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
23. Av.: +LO(DOVI)CI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: (S·)LADIS=LAVS·R kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.36 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
24. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: S·LADIS=LAVS·R kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.38 g; okrhnut, napuknut.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
25. Av.: +(LODOVICI·)R·VnGARIE kao gore. Rv.: (S·LADIS)=LAVS·R· kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
26. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: (S·)LADIS=LAVS·R SL kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; izlizan, dvostruki kov.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
27. Av.: +LODOVICIRVnGA(RE) kao gore. Rv.: SLADIS=(LA)VSR kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.36 g; izlizan; dvostruki kov
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q.
28. Av: +LODVICIIIn·n·GARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVS·R kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.34 g; probušen, izlizan
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q
29. Av.: +LODOVIC(I·)R·VnGARIE između biserne i pune kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv.: SLADIS=(LA)VS·R kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.35 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q
30. Av: +LODOVICIRVnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo dva ljiljana. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; –(A/B). *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.40 g; napuknut, izlizan
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q

31. Av.: +LODOVICI·R·VnGARI(E) između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv.: SLADIS=LAVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, lijevo i desno od aureole po jedna točka; **-(A/B)/.** Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.38 g; okrhnut, napuknut.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q var.

32. Av.: (+L)ODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=LAVSR kao gore; **-(A/B)/.** Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.42 g; okrhnut, napuknut.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q var.

33. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADI(S)=LAVSR kao gore; **-(A/B)/.** Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.43 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q var.

34. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: S(LADI)S=LAVSR kao gore; **-(A/B)/.** Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.45 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q var.

35. Av.: +LO(DOVI)CI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=LAVSR kao gore; **-(A/B)/.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.34 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q var.

36. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=(LAVSR) kao gore; **-(A/B)/.** Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; izlizan, avers i revers otisnuti jedan preko drugog na obje strane.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q var.

37. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=LAVSR kao gore; **vertikalno dva ljiljana-(A/B).** Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.37 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429.

38. Av.: +LODOVICI·R·(VnG)ARIE kao gore. Rv.: SLAD(IS)=LAVSR kao gore; **vertikalno dva ljiljana-(A/B).** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.42 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429.

39. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

40. Av.: (+LO)DOVICI·R·VnGAR(IE) kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAV(S·R·) kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.45 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

41. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.40 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

42. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LA(DIS)=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.42 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

43. Av.: +LODOVICI·R·V(nG)ARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=(LA)VS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.38 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

44. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.40 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

45. Av.: +LODOVI(·R·V)nGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.24 g; otkrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

46. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.42 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

47. Av.: +LO(DOVI)CI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: (·S·)LA(DIS)=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.34 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

48. Av.: +LO(DO)VICI·R·Vn(GARIE) kao gore. Rv.: ·S·LAD(IS)=LAVS·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.20 g; otkrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

49. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; ; **-(A/B) iznad ljiljan.** Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.33 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.

50. Av: (+)LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=(LAVS·R·) kao gore; ; **-(A/B) iznad ljliljan.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; okrhnut, izlizan, avers i revers otisnuti jedan preko drugog na obje strane.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.
51. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LASV·R· kao gore; **-(A/B) iznad ljliljan.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.28 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.
52. Av: (+)LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAV(SR) Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, lijevo i desno od krune po jedna točka; **-(A/B) iznad ljliljan.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.40 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/v.
53. Av: +LODOV(ICI·R·VnGA)RIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVS(R) kao gore; **-(A/B) iznad petokraka zvijezda.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.40 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/t.
54. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-(A/B) iznad petokraka zvijezda.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.38 g; okrhnut.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429q/t.
55. Av: +LODO(OVICI·R·)VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.42 g; dobro sačuvan, revers dvostruki kov.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
56. Av: +LO(DOVICI)·R·VnGARIE kao gore. Rv: S(LADI)S=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.36 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
57. Av: +LODOVICI·R·VnGA(RI)E kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.34 g; okrhnut, napuknut, lijepljen, izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
58. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.50 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
59. Av: +LODO(VIC)I·R·VnGARIE kao gore. Rv: (S)LADIS=LAVS(R) kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.29 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
60. Av: (+)LODOVICI·R·VnGAR(IE) kao gore. Rv: SL(D)IS=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.31 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
61. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.40 g; okrhnut, izlizan, avers i revers otisnuti jedan preko drugog na obje strane.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
62. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.43 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
63. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADI(S=L)AVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.30 g; okrhnut.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
64. Av: +LODOVICIRVnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.38 g; okrhnut, izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
65. Av: +LODOVICIRVnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore.; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.41 g; dobro sačuvan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
66. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.35 g; okrhnut.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
67. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-P.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.30 g; izlizan.
Literatura: RETHY 94A, UNGER 429i
68. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.39 g; dobro sačuvan.
Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.
69. Av: +(LOD)OVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LAD(IS=LA)VS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda.** *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.43 g; napuknut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.

70. Av: +LODO(VICI)·R·VnGAR(I)E kao gore. Rv: ·S·(LA)DIS=(LAVS·R·) kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda**. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.31 g; okrhnut, napuknut, izlizan, Rv. dvostruki kov.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.

71. Av: +(LO)DOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.38 g; napuknut, oštećen po sredini.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.

72. Av: +LODOVICI·R·V(nG)ARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.39 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.

73. Av: +LODOVICI·(R·VnGA)RIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=(LAVS·R·) kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda**. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.39 g; napuknut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.

74. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad petokraka zvijezda**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.34 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429t/x var.

75. Av: +LODOVICI·R·(VnGA)RIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, između nogu sveca tri točke, lijevo i desno od krune po jedna točka; **-glava Maura**. Denar; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.36 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429x.

76. Av: (+L)OVICI·R·VnGA(RIE) kao gore. Rv: SLADIS=LA(VSR) kao gore; **-glava Maura**. Denar; srebro; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.35 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429x.

77. Av: +LODOVICI·R·(VnG)ARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVS(R) kao gore; **-glava Maura**. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.26 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429x.

78. Av: (+)LODOVICI·R·VnGA(RIE) kao gore. Rv: SLADIS=(L)AVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, lijevo i desno od krune po jedna točka; **-glava Maura**. Denar; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.41 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429x.

79. Av: +LODOVICI·R·Vn(GA)RIE kao gore. Rv: SLADIS=(LAV)S(R) kao gore; **-glava Maura**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.39 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429x.

80. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-glava maura**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.53 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429x.

81. Av: +LODOVICI·R·VnGAR kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; **-glava Maura, iznad ljiljan**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.40 g; napuknut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x.

82. Av: +LODOVICI·R·VnGARI kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad ljiljan**. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.40 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x.

83. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad ljiljan**. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.40 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x.

84. Av: +LODOVICI·R·VnGARI kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad ljiljan**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.46 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x.

85. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad ljiljan**. Denar; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.38 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x.

86. Av: +LODOVICI·R·VnGARI kao gore. Rv: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad ljiljan**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.40 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x.

87. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, lijevo i desno od krune po jedna točka; **-kruna**. Denar; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.44 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429s.

88. Av: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv: SLADIS=LAVSR kao gore; **-kruna**. Denar; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.42 g; okrhnut.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429s.

89. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=LAVSR kao gore; **-kruna**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.35 g; okrhnut.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429s.

90. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; lijevo i desno po jedan ljiljan, iznad petokraka zvijezda. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; **-petokraka zvijezda**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.43 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 94B; UNGER 429t.

91. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-petokraka zvijezda**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.51 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: RETHY 94B; UNGER 429t.

92. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· kao gore; **-petokraka zvijezda**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.38 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94B; UNGER 429t.

93. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri cvijeta. Rv.: (SLADIS)=LAVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, lijevo i desno od aureole po jedna točka; **-G**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.42 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94C; UNGER 429e.

94. Av.: +LODOVIC(I·R·VnG)ARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv.: SLADIS=LA(VSR) kao gore; **-G**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.41 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429e.

95. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; lijevo i desno po jedan ljiljan, iznad kruna; preko grba utisnut znak. Rv.: ·S·LADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; **P-G**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.41 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94D; UNGER 429j.

96. Av.: (+LOD)OVICI·R·VnGA(RIE) između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv.: (·S·LADI)S=LAVS·R· kao gore; **-IO(vertikalno)**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.30 g; okrhnut, izlizan, Rv. dvostruki kov.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429o.

97. Av.: (+L)ODOVICI·R·VnGAR(IE) kao gore. Rv.: ·S·LADIS=(LA)VSR kao gore; **-IO(vertikalno)**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.28 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429o.

98. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=LAV(SR) Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj ispruženoj ruci drži jabuku s križem. Lijevo i desno od aureole po jedna točka. **-SV(vertikalno)**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.37 g; izlizan.

Literatura: RETHY 95A; UNGER 430d.

99. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SLADIS=LA(VSR) kao gore; **-SV(vertikalno)**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.40 g; izlizan.

Literatura: RETHY 95A; UNGER 430d.

100. Av.: +M·LODOVICI·R·VnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb. Rv.: +·S·LADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, gleda lijevo, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj ispruženoj ruci drži jabuku s križem. **-P**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.41 g; dobro sačuvan.

Literatura: RETHY 96; UNGER 430c.

101. Av.: (+L)ODOVICII·R·Vn(GARIE) između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv.: (SL)ADIS=LAVS·R· Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; **-glava Maura, iznad ljiljan**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.44 g; izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429v/x var.

102. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: (·S·LA)DIS=LAVS·R· kao gore; **-glava Maura, iznad cvijet**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.35 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429.

103. Av.: + IOhnToVL(-) između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb naopako okrenut; uokolo tri ljiljana. Rv.: L(---)G=SVVS kao gore; **-b**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.57 g; izlizan, ilegalna kovnica.

Literatura:

104. Av.: +LODO(VICI·R·)VnGARIE između dvije biserne kružnice; raskoljeni ugarsko-anžuvinski grb; uokolo tri ljiljana. Rv.: (S)LADIS=LAVSR kao gore; **-A**. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.33 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429b

105. Av.: +LODOVICI·R·VnGARIE kao gore. Rv.: SL(AD)IS=LAVSR Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem, lijevo i desno od aureole po jedna točka; nečitka sigla. *Denar*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.42 g; okrhnut, napuknut, lijepljen, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429

106. Av.: +LODOVICI(-R·VnGA)RIE kao gore. Rv.: (SLADIS)=LAVS(R) Sv. Ladislav, s krunom i aureolom, u oklopu i plaštu, stoji, licem, u desnoj ruci drži helebardu, u lijevoj na prsima jabuku s križem; nečitka sigla. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.27 g; okrhnut, napuknut, lijepljen, izlizan.

Literatura: RETHY 94A; UNGER 429

Novac grada Zadra kovan za Ludovika I.

107. Av.: +MONE(TE)·IADRE· Veliko slovo G (Giadera). Rv.: S·L(A·R·)Vn(GARI) Poprsje Sv. Ladislava s krunom, u desnoj ruci drži helebardu, a lijevom na prsima jabuku s križem. *Folar*; bakar; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.43 g; okrhnut, probušen, izlizan.

Literatura: RETHY 104.

Žigmund (1387.-1437.) (1390.-1427.)

108. Av.: MON·SIG=ISMVNDI Ugarski križ sa dvije poprečne haste/ Rv.: +REGISV(nG)ARIEETE Grb, u dva dijagonalna polja prikazi orla, u druga dva horizontalne letvice. *Denar*; srebro; Dim.: ø 14.5mm; T.: 0.30 g; okrhnut.

Literatura: RETHY 121; UNGER 449a.

Ancona

Autonomna republika (XIII. St.)

109. Av.: +D(EANC)ONA· Križ u granuliranoj kružnici/ Rv.: (PPSQV)IRIA Tri slova u granuliranoj kružnici, V, C, S; *Denaro*, bakar; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.46 g; okrhnut.

Literatura: CNI XIII., str. 2, 3, br. 13-15.

Aquilea

Marquardo di Randeck (1365.- 1381.)

110. Av.: (*MONETA)·MARQVARDI ·PA(TE·A) Orao raširenih krila, glave okrenute u desnu stranu/ Rv.: ·S·hE(R)=MAGORAS(*) Poprsje svetog Hermagore, s mitrom, aureolom i pastoralom, blagoslivlja iznad grbovnog štita. Lijevo i desno M-A, iznad svakog slova po jedna kruna. *Denaro*; srebro; Dim.: ø 19 mm; T.: 0.36 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 31, br. 3.

Giovanni di Moravia (1387.-1394.)

111. Av.: *IOANES+P=ATRIHA Viteška kaciga s perjanicom, uokolo dva cvijeta, ispod grbovni štit s prikazom orla. Rv.: +SANTVS*HER(MA)CHORAS Poprsje svetog Hermagore s mitrom i aureolom. *Denaro*; srebro; Dim.: ø 18 mm; T.: 0.76 g; izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 34, br. 14.

Verona

Federico II. di Svevia (1218.-1250.)?

112. Av.: VE=RO=N=A Križ presijeca kružnicu. Rv.: nejasan natpis, Križ presijeca kružnicu. *Denaro scodellato (piccolo)*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.21 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 263, br. 3.

Venecija

Giovanni Gradenigo (1355.-1356.)

113. Av.: +IOhS·GRAD=OICO·DVX Dužd, u plaštu, s kapom, kleči nalijevo, objema rukama drži zastavicu. Rv.: +S·MARCVS·VENETI· Lav sv. Marka s aureolom, propinje se nalijevo, prednjim šapama drži zastavicu; **novčarski znak - Soldino**; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.44 g; dobro sačuvan.

Literatura: CNI VII., str. 81, br. 15

Giovanni Dolfin (1356.-1361.)

114. Av.: +IOhS·DELP=hYNO·DVX kao gore. Rv.: +S·MARCVS·VENETI· kao gore; **novčarski znak - Soldino**; srebro; Dim.: ø 14mm; T.: 0.35 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 85, br. 13-15.

115. Av.: (+)IOhS·DELP=hYNO·DVX kao gore. Rv.: +(·S·M)ARCVS(·V)ENETI· kao gore; **novčarski znak - Soldino**; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.41 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 85, br. 13-15.

Andrea Contarini (1368.-1382.)

116. Av.: +ANDR9Q=TAR'DVX Dužd, u plaštu, s kapom, kleči nalijevo, objema rukama drži zastavicu; **novčarski znak - točka**. Rv.: +S·MARCVS*VENETI* Krilati lav sv. Marka s aureolom, *en face*, šapama drži knjigu. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.47 g; dobro sačuvan.

Literatura: CNI VII., str. 98, br. 29

Michele Morosini (1382.)

117. Av.: (+MI)ChLMA=VROC(DVX) kao gore; **petokraka zvijezda - novčarski znak**. Rv.: +S·MARCVS:·VENETI:· kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.34 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 104, br. 12

Antonio Venier (1382.-1400.)

118. Av.: +ANTOVEN=(ERIO)DVX kao gore; **petokraka zvijezda – novčarski znak**. Rv.: +S·MARCVS·VENETI:. kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.43 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 108, br. 18

119. Av.: +ANTO·VEN=ER(IO)·DVX kao gore; - **novčarski znak, iznad šestokraka zvijezda**. Rv.: +S·MARCVS·VENETI· kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 17 mm; T.: 0.43 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 108, br. 13

120. Av.: +·ANTO·VEN=ERIO·DVX· kao gore; - **novčarski znak, iznad šestokraka zvijezda**. Rv.: +·S·MARCVS·VENE·TI· kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.43 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 108, br. 13

121. Av.: +ANTO·VEN=ERIO·DVX kao gore; - **novčarski znak, iznad šestokraka zvijezda**. Rv.: (+·S·M)ARCVS·VENET(I-) kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.43 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 108, br. 13/14

122. Av.: +ANTOVEN=ERIO·DVX kao gore; **petokraka zvijezda – novčarski znak**. Rv.: +S·MARCVS·VENETI· kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.43 g; dobro sačuvan.

Literatura: CNI VII., str. 107, br. 8

123. Av.: +ANTO(VEN)=ERIO·DVX kao gore; **petokraka zvijezda - novčarski znak**. Rv.: +S·MARCVS·VENETI· kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.36 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 107, br. 8

124. Av.: (ANT)O·VEN=ERIO·DVX kao gore; **novčarski znak, iznad šestokraka zvijezda**. Rv.: +S·MARCVS·VENETI. kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 15.5 mm; T.: 0.37 g; okrhnut, izlizan, Av. dvostruki kov.

Literatura: CNI VII., str. 108, br. 19, 20.

125. Av.: +ANTO·VEN=ERIODVX kao gore; **petokraka zvijezda – novčarski znak**. Rv.: +S·(MARCVS)VENETI:. kao gore. *Soldino*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.32 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 109, br. 28

Italija neidentificirani

126. Av: Križ u granuliranoj kružnici/ Rv: Tri slova u granuliranoj kružnici; bakar; Dim.: ø 14.5 mm; T.: 0.32 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: ?

127. Av: Križ u granuliranoj kružnici. U dva nasuprotna kuta ljiljani/ Rv: Tri slova u kružnici; bakar; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.27 g; okrhnut.

Literatura: ?

Austrija

Wilhelm und Albrecht IV./V. (1395.-1406.)

128. Av: Trolisno polje. U vrhu kruna s tri kraka u obliku ljiljana. U sredini štit s tri vodoravne letvice, lijevo slovo W, desno slovo A Rv: nečitak. *Pfennig*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.38 g; okrhnut.

Literatura: CNA I., str. 312 Fa3, T 83, Fa3a

Austrija neidentificirani

129. Av: Trolisno polje. U sredini štit s tri vodoravne letvice/ Rv: Prazan. *Pfennig*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.35 g; okrhnut.

Literatura: CNA I.

130. Av: Nejasno. Rv: Kvadratno polje. *Pfennig*; srebro; Dim.: ø 13 mm; T.: 0.25 g; otkrhnut.

Literatura:

Grob 2 (lijevo uz lubanju)

Venecija

Lorenzo Tiepolo (1268.-1275.)

131. Av.: +LA·TE·DV(X) Malteški križić u kružnici; po sredini točka. Rv.: +S(M)ARCVS· Malteški križić u kružnici; po sredini križića točka. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.14 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 42, br. 27, 31, 32

132. Av.: +·LATE·(DV)X· kao gore. Rv.: +SMARCVS kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.19 g; napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 42, br. 26/27

Giovanni Dandolo (1280.-1289.)

133. Av.: +·IO·DA·DVX· kao gore. Rv.: +S·MARCVS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.21 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str 50, br. 40

Pietro Gradenigo (1289.-1311.)

134. Av.: (+)PE·GRA·D(VX) kao gore. Rv.: +·S·MAR(CV)S· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.14 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 54, br. 19

135. Av.: +PE·G(RA·DVX)· kao gore. Rv.: +(·S·MARCVS·) kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.10 g; okrhnut, probušen, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 54, br. 19

136. Av.: +PE·G(RA·)DVX kao gore. Rv.: +(·S·M)ARCVS kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.21 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str. 54, br. 19

Bartolomeo Gradenigo (1339.-1342.)

137. Av.: (+)BAGRADV(X) kao gore. Rv.: (+S)MARCVS kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 15 mm; T.: 0.24 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str 69, br. 19

138. Av.: (+BA)GRADVX kao gore. Rv.: (+S)MARCVS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.20 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 69, br. 19

Andrea Dandolo (1343.-1354.)

139. Av.: DVX·ANDADVL=SMVENE. Sv. Marko s aureolom stoji lijevo, desno duž s kapom, u plaštu, kleči, s obje ruke prima zastavicu; između likova P. Rv.: ·XPS·RES=VRESIT· Krist stoji s licem, s aureolom s grčkim križem, u ljevici na prsima drži križ, u desnici zastavicu; izlazi iz groba. *Mezzanino di nuovo tipo*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.77 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str 73, br. 29

140. Av.: (DVX·)ANDADVL=SMVENE kao gore; između likova S. Rv.: ·XPS·RES=VRESIT· kao gore. *Mezzanino di nuovo tipo*; srebro; Dim.: ø 16 mm; T.: 0.77 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 72, br. 19

141. Av.: DVX·AN·DA·DVL=S·M·VENE· kao gore; između likova (Z). Rv.: ·XPS·RES=VRESIT· kao gore. *Mezzanino di nuovo tipo*; srebro; Dim.: ø 17 mm; T.: 0.76 g; dobro sačuvan.

Literatura: CNI VII., str 71, br. 11-13

142. Av.: DVX·ANDADVL=SM·VENE· kao gore; između likova (A). Rv.: ·XPS·RES=VRESIT· kao gore. *Mezzanino di nuovo tipo*; srebro; Dim.: ø 16.5 mm; T.: 0.78 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str 72, br. 24

143. Av.: DVX·AN·DADVL=S·M·V·ENE· kao gore; između likova S. Rv.: ·XPS·RES=VRESIT· kao gore. *Mezzanino di nuovo tipo*; srebro; Dim.: ø 17 mm; T.: 0.73 g; izlizan.

Literatura: CNI VII., str 72, br. 19

144. Av.: +ANDANDVX Malteški križić u kružnici; po sredini točka. Rv.: +·SMA(R)CVS· Malteški križić u kružnici; po sredini točka. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.17 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 76, br. 54

145. Av.: +A(N)DANDVX kao gore. Rv.: +SMAR(C)VS kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.26 g; probušen, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 76, br. 54

146. Av.: +ANDANDVX kao gore. Rv.: +·SMARCVS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.22 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 76, br. 54

147. Av.: (+A)NDANDV(X) kao gore. Rv.: +·SMARCVS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.17 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 76, br. 54

148. Av.: +ANDANDVX kao gore. Rv.: +SMARCVS kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.20 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 76, br. 54

149. Av.: (+AN)DANDVX kao gore. Rv.: +·SM(ARC)VS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.25 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI VII., str 76, br. 54

Venecija neidentificirani

150. Av.: +I(---)DVX kao gore. Rv.: +·S·MA(RC)VS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.13 g; okrhnut, probušen, izlizan, zalijepljen komadić druge kovanice.

Literatura: CNI VII.

151. Av.: +I(---)DVX kao gore. Rv.: +SMARCVS kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.23 g; izlizan.

Literatura: CNI VII.

152. Av.: +(---)DVX· kao gore. Rv.: +·SMARCVS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.27 g; izlizan.

Literatura: CNI VII.

153. Av: (----) kao gore. Rv: +·SM(AR)CVS· kao gore. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 13 mm; T.: 0.16 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VII.

Aquileja

Bertrando di san Genesisio (1334.-1350.)

154. Av: (·B·P)=(ATR)=(IAR)=(C) Križ presijeca dvije kružnice. Rv: +(·AQVIL)EIA· Glava s mitrom u kružnici *Piccolo o bagatino*; srebro; Dim.: ø 14 mm; T.: 0.23 g; okrhnut, probušen, izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 27, br. 22.

Mantova

Vescovi anonimi (1150.-1256.)

155. Av: (E)PISCO(---) Nejasan prikaz u kružnici. Rv.: +MANTVE Križ u kružnici *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.25 g; izlizan.

Literatura: CNI IV., str. 221, br. 10-13.

Padova

Republika Padova (1271.-1328.)

156. Av: +CIVITAS· Šesterolatični cvijet u kružnici. Rv: +DEPADVA Šesterolatični cvijet u kružnici. *Piccolo/ denaro scodellato*; srebro; Dim.: ø 13 mm; T.: 0.18 g; okrhnut, probušen, izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 182, 183, br. 1-3

Umbertino da Carrara (1338.-1345.)

157. Av: (+)*CIVI(TAS*) veliko slovo V u kružnici. Rv.: +=P=(A=D=V)=A= šesterokraka zvijezda siječe krug i razdvaja natpis. *Denaro piccolo*; srebro; Dim.: ø 12.5 mm; T.: 0.17 g; okrhnut, napuknut, izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 188, br. 1, (T. XIX, 6)

Iacopo II. da Carrara (1345.-1350.)

158. Av: +*CIVITAS* ukrašeno veliko slovo I u kružnici. Rv.: +=P=A=D=V=A= šesterokraka zvijezda siječe krug i razdvaja natpis. *Denaro piccolo*; srebro; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.27 g; izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 191, br. 21

Iacopino da Carrara e Francesco da Carrara (1350.-1355.)

159. Av: +*CIVITAS* kola u kružnici. Rv.: +=P=A=D=V=A= šesterokraka zvijezda siječe krug i razdvaja natpis. *Denaro piccolo*; srebro; Dim.: ø 13 mm; T.: 0.29 g; izlizan, Av. dvostruki kov.

Literatura: CNI VI., str. 191, br. 1 (T. XIX, 8).

Trevizo

Enrico II. Conte di Gorizia (1319.-1323.)

160. Av: (+)COMESG(OR) Križ u kružnici. Rv: (+TAR)VISIVM Križ u kružnici. *Denaro piccolo*; bronca; Dim.: ø 12 mm; T.: 0.18 g; izlizan.

Literatura: CNI VI., str. 233, 234, br. 8-14.

Sonda 1 (40 cm ispod razine podnice)

Brescia

Comune (1254?-1337?)

161. Av: (+)BR(I*SIA) Križ u kružnici, donji krak izlazi izvan kruga, u kutovima trolisni cvjetovi. Rv: Nečitak; bronca; Dim.: ø 13.5 mm; T.: 0.19 g; okrhnut, izlizan.

Literatura: CNI IV., str. 81, 82, br. 35-39.

Sonda 4 (kod lijeve šake kostura iz Gr. 2)

162. Av: Nečitak. Rv: Nečitak; bakar; Dim.: ø 11 mm; T.: 0.08 g; okrhnut, lijepljen, izlizan.

Literatura: CNI

LITERATURA

Katalozi

CNA I.

Bernard Koch, *Corpus Nummorum Austriacorum*, Band I., Mittelalter, Wien 1994.

CNI IV.

Corpus Nummorum Italicorum, Vol IV, Lombardia, Bologna, 1982.

CNI VI.

Corpus Nummorum Italicorum, Vol VI, Veneto, Dalmazia-Albania, Bologna, 1982.

CNI VII.

Corpus Nummorum Italicorum, Volume VII, Veneto. Venezia. Parte I., Bologna, 1986.

CNI XIII.

Corpus Nummorum Italicorum, Vol XIII, Marche, Bologna, 1983.

RETHY 1958

L. Réthy /G. Probszt, *Corpus nummorum Hungariae*, Graz, 1958.

UNGER 1997

E. Unger, *Magyar éremhatározó* I. kötet. Budapest, Magyar Éremgyűjtők Egyesülete. 1997.

Ostalo

Antoljak 1949

S. Antoljak, *Zadarski katastrik 15. stoljeća*, Starine, knjiga 42, Zagreb 1949, 371-417

Anzulović 1998

I. Anzulović, *Razgraničenje između mletačke i turske vlasti na zadarskom prostoru 1576. godine, nakon Ciparskog rata*, Zadarska smotra br. 1-3, god. 47, Zadar 1998, 53-148

Belošević 1992

J. Belošević, *O rezultatima istraživanja lokaliteta «Crkvina» u selu Galovcu kod Zadra u 1990. godini*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, Razdio povijesnih znanosti 30(17), 1990/1991, Zadar 1992, 79-92

Bešlagić 1964

Š. Bešlagić, *Grborezi – srednjovjekovna nekropola*, Sarajevo 1964.

Bianchi 1880

C. F. Bianchi, *Zara cristiana*, sv. 2, Zadar 1880.

Burić/Čače/Fadić 2001

T. Burić/ S. Čače/ I. Fadić, *Sv. Juraj od Putalja*, Split 2001.

Čremošnik 1951

I. Čremošnik, *Nalazi nakita u srednjovjekovnoj zbirci Zemaljskog muzeja u Sarajevu*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak VI, Sarajevo 1951, 241-270

Čremošnik 1952

I. Čremošnik, *Srednjovjekovna kapa iz Bile kod Travnika*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak VII, Sarajevo 1952, 111-120

Čremošnik 1953

I. Čremošnik, *Izveštaj o iskopinama u Rogačićima kod Blažuja*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak VIII, Sarajevo 1953, 303-315

Glavaš 1982

T. Glavaš, *Iskopavanje predromaničke crkve u Vrutcima kod vrele Bosne*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak 37, Sarajevo 1982, 93-122

Grbin 1989

N. Grbin, *Glagoljica i glagoljaši u Sukošanu*, u: *Župa Sukošan*, Zagreb 1989, 59-93

Gunjača 1949

S. Gunjača, *Repertorium actuum domini Antonii Zandonatis, olim publici et iurati notarii iadere*, Starine, knjiga 42, Zagreb 1949, 261-347

Gunjača 1955

S. Gunjača, *Starohrvatska crkva i kasnosrednjovjekovno groblje u Brnazima kod Sinja*, Starohrvatska prosvjeta, III. serija, svezak 4, Zagreb 1955, 85-134

Jakšić 1989

N. Jakšić, *Graditeljski i umjetnički spomenici u Sukošanu kroz povijest*, u: *Župa Sukošan*, Zagreb 1989, 51-58

Jakšić/ Petrincec 1996

N. Jakšić/ M. Petrincec, *Kasnosrednjovjekovno groblje kod crkve Sv. Spasa u Vrh Rici*, Starohrvatska prosvjeta, III. serija, svezak 23, Split 1996.

Jelić 1898

L. Jelić, *Povijesno – topografske crtice o Biogradskom primorju*, Zagreb 1898.

Jelovina 1960

D. Jelovina, *Kasnosrednjovjekovna nekropola «Greblje» u selu Maljkovu*, Starohrvatska prosvjeta, III. serija, svezak 7, Zagreb 1960, 255-266

Jelovina/Vrsalović 1981

Jelovina/Vrsalović, *Srednjovjekovno groblje na „Begovači“ u selu Biljanima Donjim kod Zadra*, Starohrvatska prosvjeta, III. serija, svezak 11, Split 1981, 55-136

Jurić 1993

R. Jurić, *O srednjovjekovnom nakitu kod crkve Sv. Nikole u Solinu*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku 85 / 1992, Split 1993, 167-176

Katić 1963

L. Katić, *Groblje kod Sv. Nikole u Solinu*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku LXI/ 1959, Split 1963, 134-151

Kovačić/ Mikić/ Jakšić/ Nikšić 1983

V. Kovačić/ Ž. Mikić/ N. Jakšić/ G. Nikšić, *Ričice. Nekropola stećaka*, Split 1983.

Krnčević 1994

Ž. Krnčević, *Novi srednjovjekovni nalazi iz Šematorija na Danilu*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku 86/1993, Split 1994, 275-286

Ljubić 1876

Š. Ljubić, *Commissiones et relationes venetae*, sv. 1, Zagreb 1876, 219

Migotti 1991

B. Migotti, *Ranokršćanska topografija na području između Zrmanje i Cetine*, Zagreb 1991.

Miletić 1956

N. Miletić, *Nekropola u selu Mihaljevićima kod Rajlovca*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak XI, Sarajevo 1956, 9-39

Miletić 1961

N. Miletić, *Nekropola u selu Mihaljevićima kod Rajlovca*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak XV-XVI, Sarajevo 1961, 249-257

Milošević 1991

A. Milošević, *Stećci i vlasi*, Split 1991.

Mirnik 1978

I. Mirnik, *O blagu 14. – 15. stoljeća iz Rudopolja*, Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, godina XXVII, broj 3 – 4, Zagreb 1978, 5-11

Mirnik 1984

I. Mirnik, *Novac Akvilejskih patrijarha iz Vukovara i opticaj akvilejskih denara u našim krajevima*, u: Arheološka istraživanja u istočnoj Slavoniji i Baranji, Izdanje HAD-a 9, Zagreb 1984, 223-233

Mirnik 1994

I. Mirnik, *Skupni nalaz novca iz Hrvatske X. Skupni nalaz akvilejskih denara 15. st. iz Vukovara*, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3. serija, vol. XXVI-XXVII, 1993-1994, Zagreb 1994, 85-123

Oreb 1983

F. Oreb, *Srednjovjekovno groblje oko crkve sv. Jurja od Raduna kod Kaštel – Starog*, Starohrvatska prosvjeta, III. serija, svezak 13, Split 1983, 185-202

Petrinec 2000

M. Petrinec, *Izveštaj o arheološkim iskopavanjima crkve Sv. Petra na Kuli Atlagića*, Starohrvatska prosvjeta, III. serija, svezak 27, Split 2000, 219-226

Runje 1990

P. Runje, *Prema izvorima, Crtice o Sukošanu u srednjem vijeku*, Zagreb 1990.

Smiljanić 1990

F. Smiljanić, *Teritorij i granice Sidraške županije u srednjem vijeku*, Biogradski zbornik 1, Zadar 1990, 319-333

Smiljanić 1997

F. Smiljanić, *Teritorij i granice Lučke županije u ranom srednjem vijeku*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, Razdio povijesnih znanosti, 35 (22), Zadar 1997., 205-256

Traljić 1965

S. M. Traljić, *Zadar i turska pozadina od 15. do kraja 19. stoljeća*, Radovi Instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru, Sv. XI-XII, Zadar 1965, 203-227

Traljić 1969

S. M. Traljić, *Nin pod udarom tursko – mletačkih ratova*, Radovi Instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru, Sv. XVI-XVII, Zadar 1969, 529-548

Vego 1955

M. Vego, *Nadgrobni spomenici porodice Sankovića u selu Biskupu kod Konjica*, Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, N. S. svezak X, Sarajevo 1955, 157-166

Zorica 1989

I. Zorica, *Vjerski život Sukošana*, u: *Župa Sukošan*, Zagreb 1989, 143-160

Summary

Finds from the Graves in Saint Martin's Church near Sukošan

Key words: *Sukošan, Prljani, late medieval graves, late medieval coins.*

St. Martin's church is situated about 2.5 km north-east of the village Sukošan near Zadar. It is situated on a natural hill called Kaštelina, along the north-eastern edge of the field, confined between the two slopes spreading in a northwest-southeast direction. A cemetery is spread around the church.

The church is for the first time mentioned in a will in 1386. It was situated in the now non-existent village of Prljani (Kozmani). During the late middle ages, Prljani was the centre of the parish community while Sukošan and Mokro appertained to the community as well. Thus, inhabitants of these three villages were buried in and around St. Martin's church. The centre of the parish was transferred to Sukošan during the Turkish conquests.

During the Croatian War of Independence, rebel Serbs mined it and destroyed it. After the war, using methods of facsimile reconstruction, the church was completely restored. For the purpose of replacing and making the floor, protective archaeological excavations were carried out inside the church.

On replacing the pavement of the old floor, a grave made of stone, G.3., was found in front of the altar. This grave was made at the same time as the old floor in the second half of the 18th century.

Besides this grave made of stone, four other burials were also found. Adult males were buried in all the graves. G.1 and G.2 are especially interesting as a larger amount of late medieval coins was found within them.

The position in which the coins were found in G.2 and its very placement, neatly folded to the left of the skull and additionally protected with the vertically piled stone, clearly point to the conscious placement of the coins next to the deceased.

The earliest dating of this burial is represented by a little denar of Padova, minted from 1350. This burial was most probably performed in the fifties of the 14th century. Coins of Doge Lorenzo Tiepolo and of the town of Mantova, minted much before the burial, were also found amongst the placed coins.

It was Irma Čremošnik who pointed to the phenomenon of placing coins into graves. While publishing late medieval sarcophagus burial on Glavica in Bila near Travnik, she noticed that in this grave, besides Italian piccolos from the 13th century, there was also a Hungarian coin of Queen Mary (1382-1384) which led her to the conclusion that little denars cannot be used for more precise dating. It was, however, Nikola Jakšić who most recently referred to more examples of the 12th and the 13th century coins besides the 14th century ones, found in either closed graves or in piles. He also pointed out that dating on the basis of certain numismatic finds is very uncertain. Coins found in graves G.1 and G.2 are but a mere confirmation of such thinking.

Besides the coins, a round iron fibula and a large iron nail were also found in G.2.

Because of the amount as well as the position of the coins found in G.1., it cannot be stated with certainty that this is a case of deliberately left coins at the deceased's side. It is also possible that the coins were sewn into the inside of the deceased's shirt and as a result they ended up in a grave by mistake. The earliest dating of this burial is determined by a found pfennig minted in 1395. The largest number of coins are denars from the time of Lodovic I the Great, minted from 1358 until 1371. This burial could be dated back to the very end of the 14th century and to the very beginning of the 15th century. A piece of cloth, big belt buckle, metal ending from a belt and a little metal buckle deriving most probably from a shoe, were also found in this grave. In contrary to G.1 and G.2 graves, there were no finds in graves G.4 and G.5. However, due to the identical method of burial and relation towards the church pavement, these graves may also be dated from late medieval period.

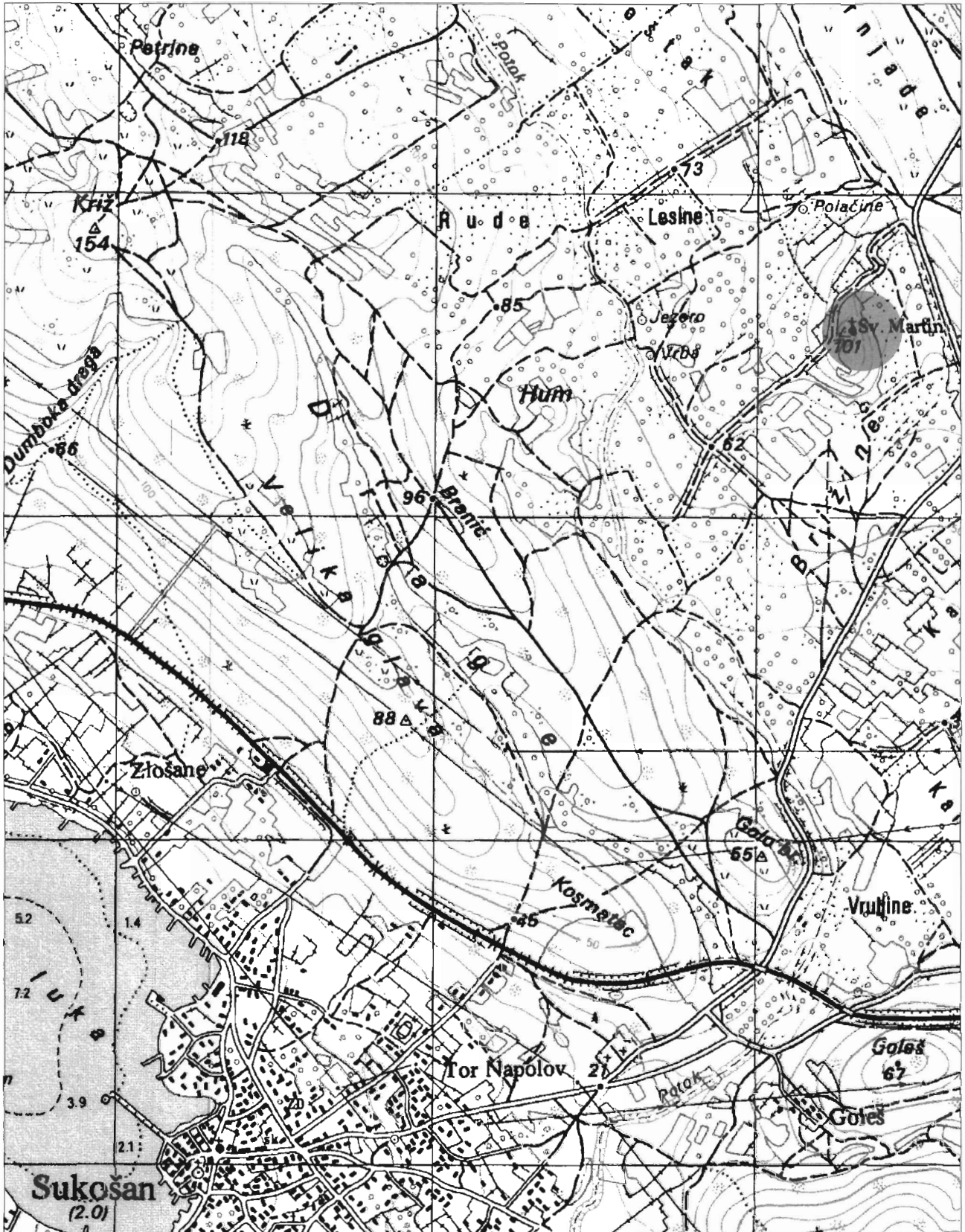
Adult males were buried in all of the four late medieval graves in the church. According to the richness of the grave finds we are able to presume that rich and prominent members of the community were buried in G.1 and G.2. As there were no finds in graves G.4 and G.5, it is more likely that members of the church were buried in these two graves.

Absence of dislocated bones in an excavation, suggests that apart from the discovered graves there were no other burials within the church. From the above mentioned, we may presume that in the late medieval parish of Prljani, the privilege of being buried inside St Martin's church, was granted only to some people, to either respected members of the community or to clergymen.

While clearing out the ruins of St. Martin's church, some finds of Early Christian architectural decoration and church furnishings were discovered.

Besides the typical Early Christian titular, the finds point to the existence of an Early Christian church in the vicinity. A fragment of a glass dish with a small ear, which could have been a part of a hanging Early Christian oil lamp found in a church, is a warning that for now on we should not exclude the possibility that the church itself was located right on Kaštelina.

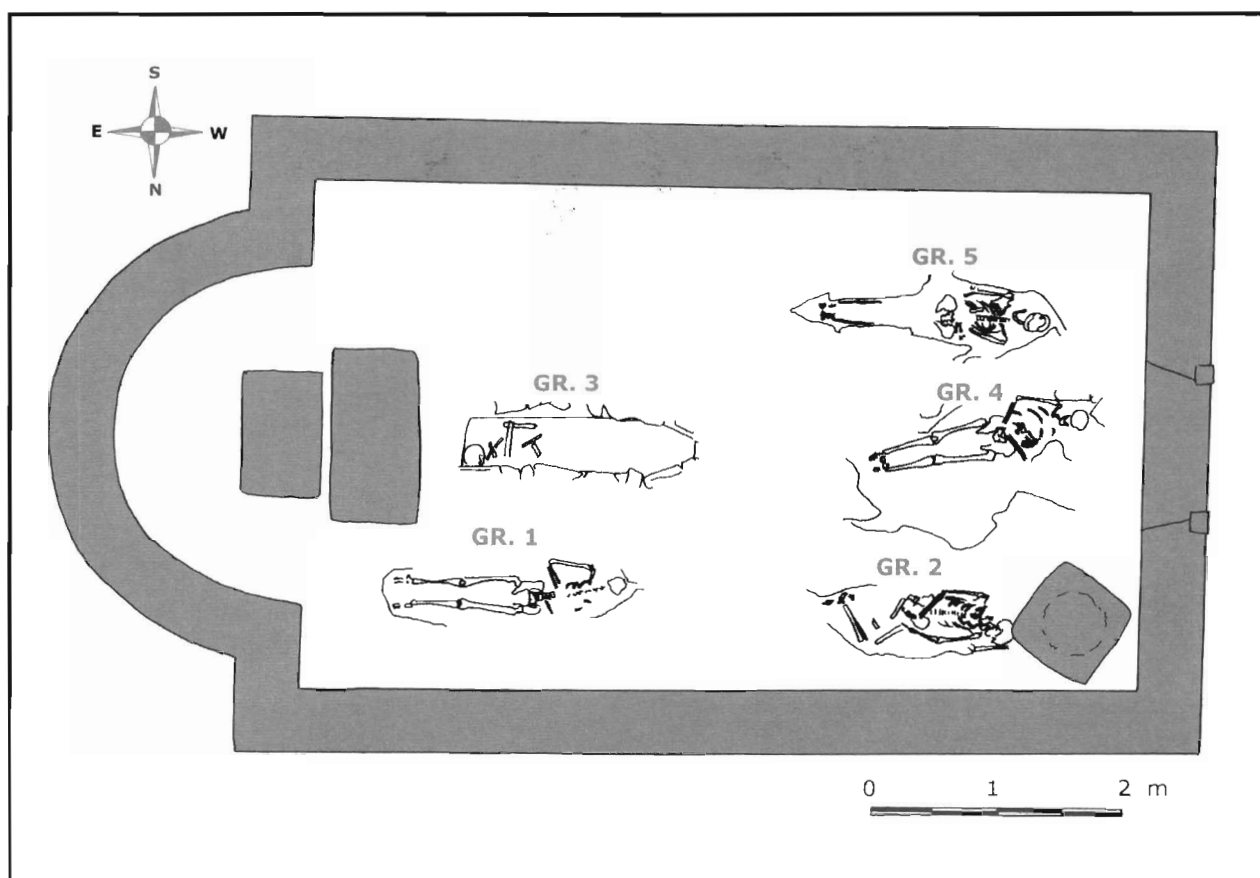
Translation: Marijana Birtić Vučić

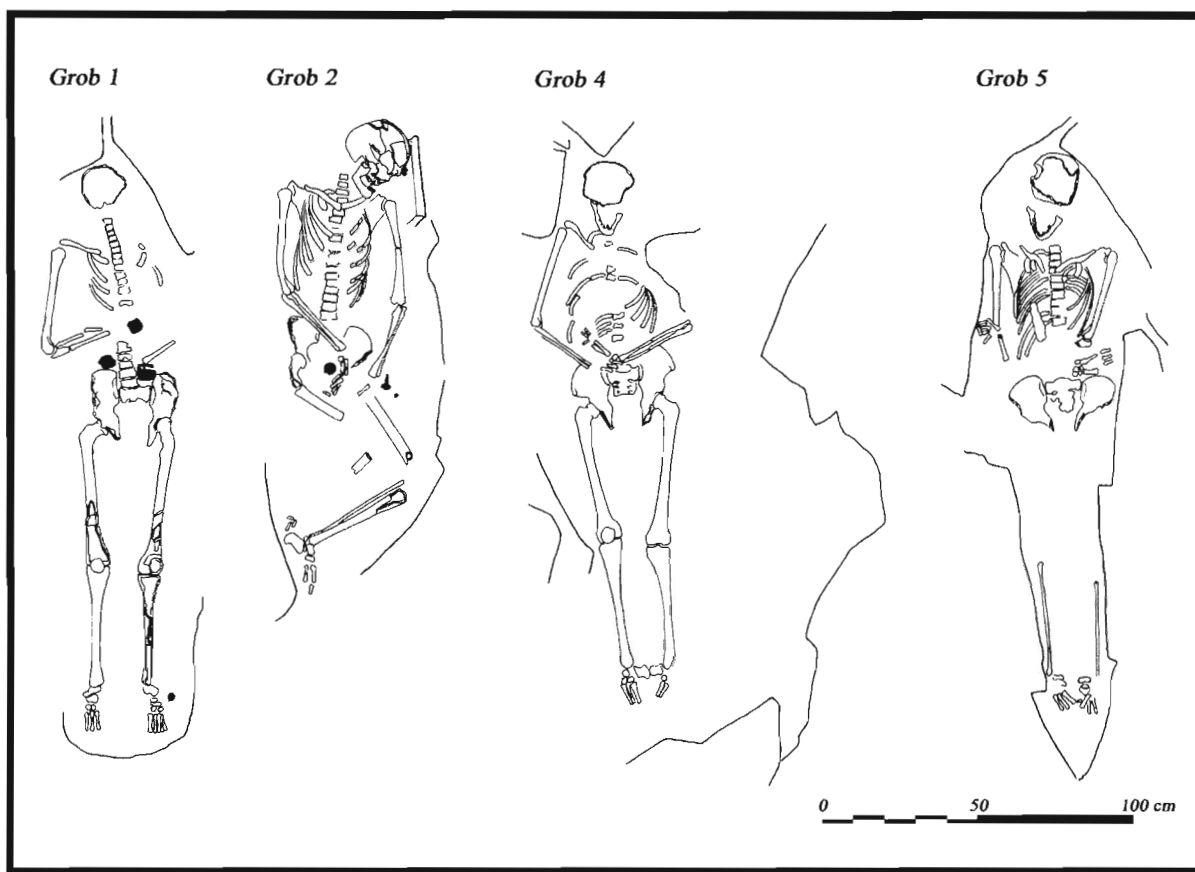
Sl. 1. Položaj crkve sv. Martina na karti

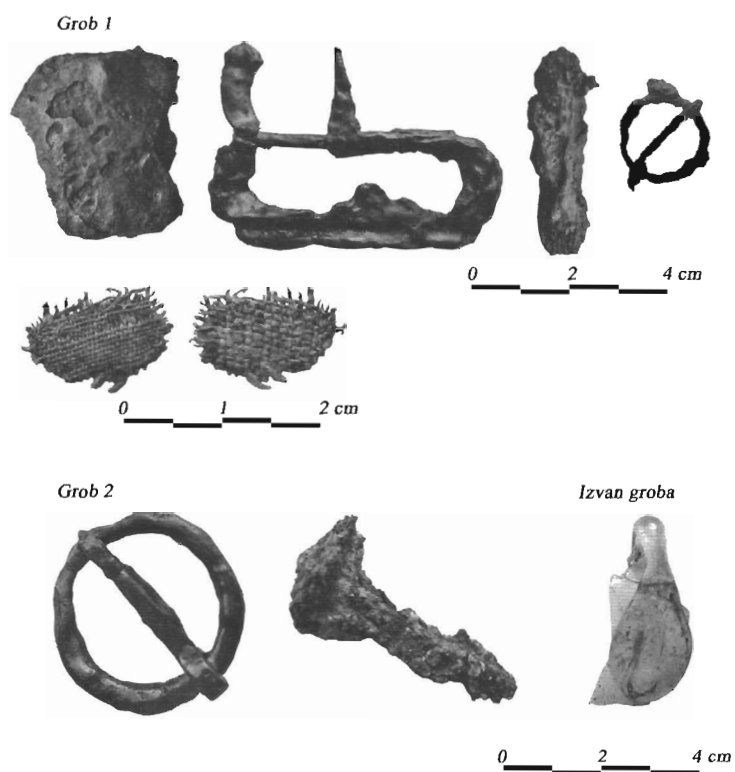
Sl. 2. Crkva sv. Martina nakon obnove (foto: J. Vučić)

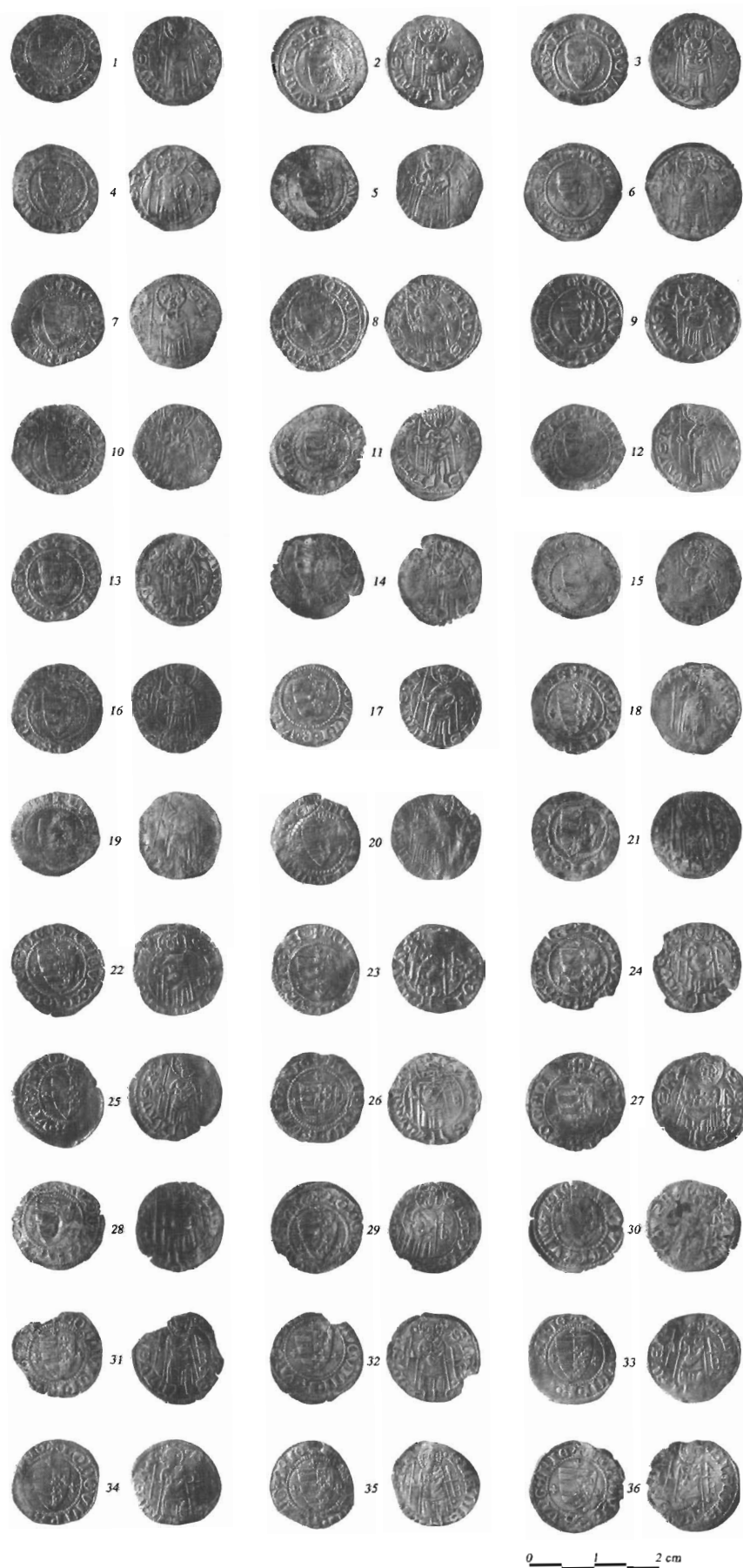
Sl. 3. Tlocrt crkve s istraženim grobovima (crtež: J. Vučić)

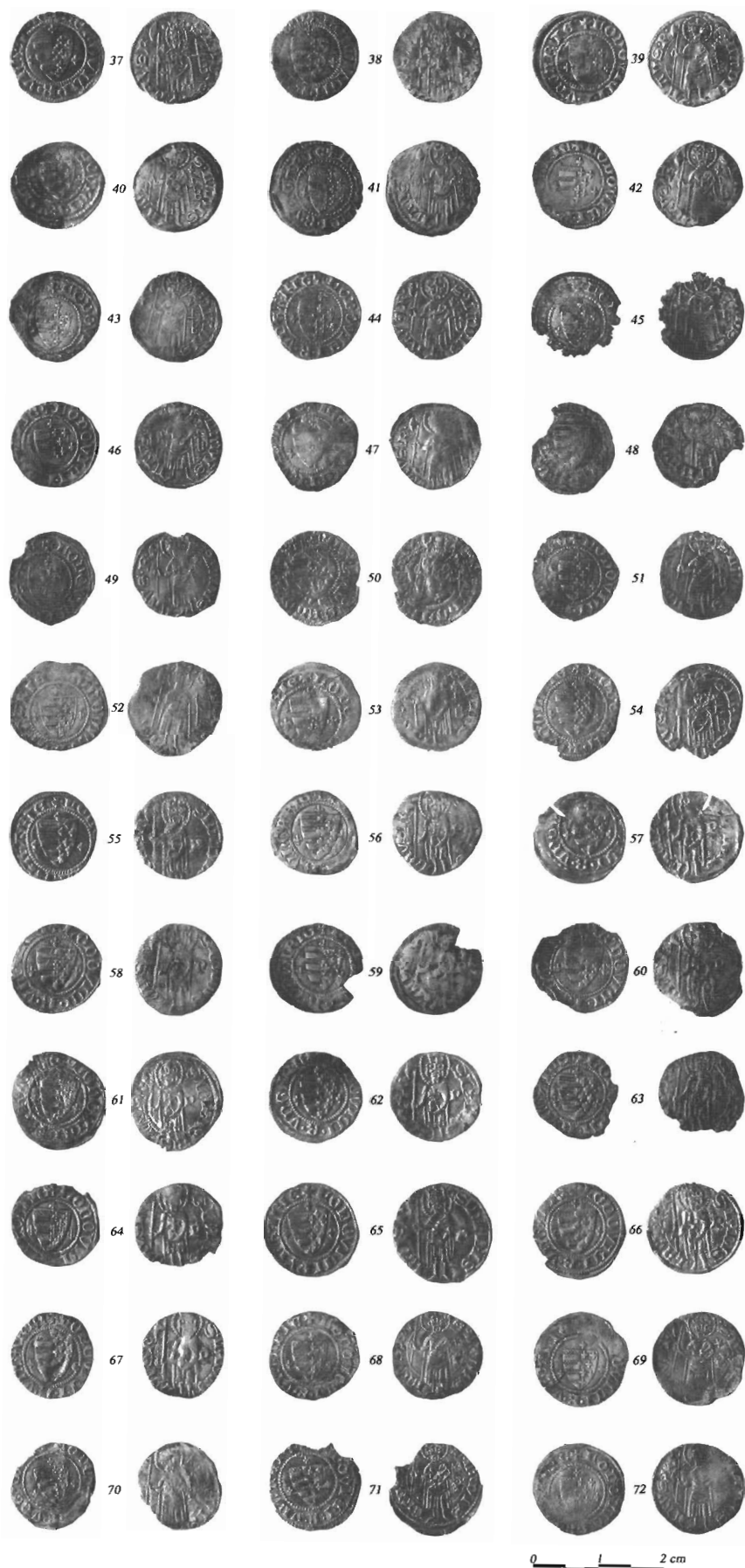
Sl. 4. Grobovi s ucrtanim nalazima (crtelj: J. Vučić)

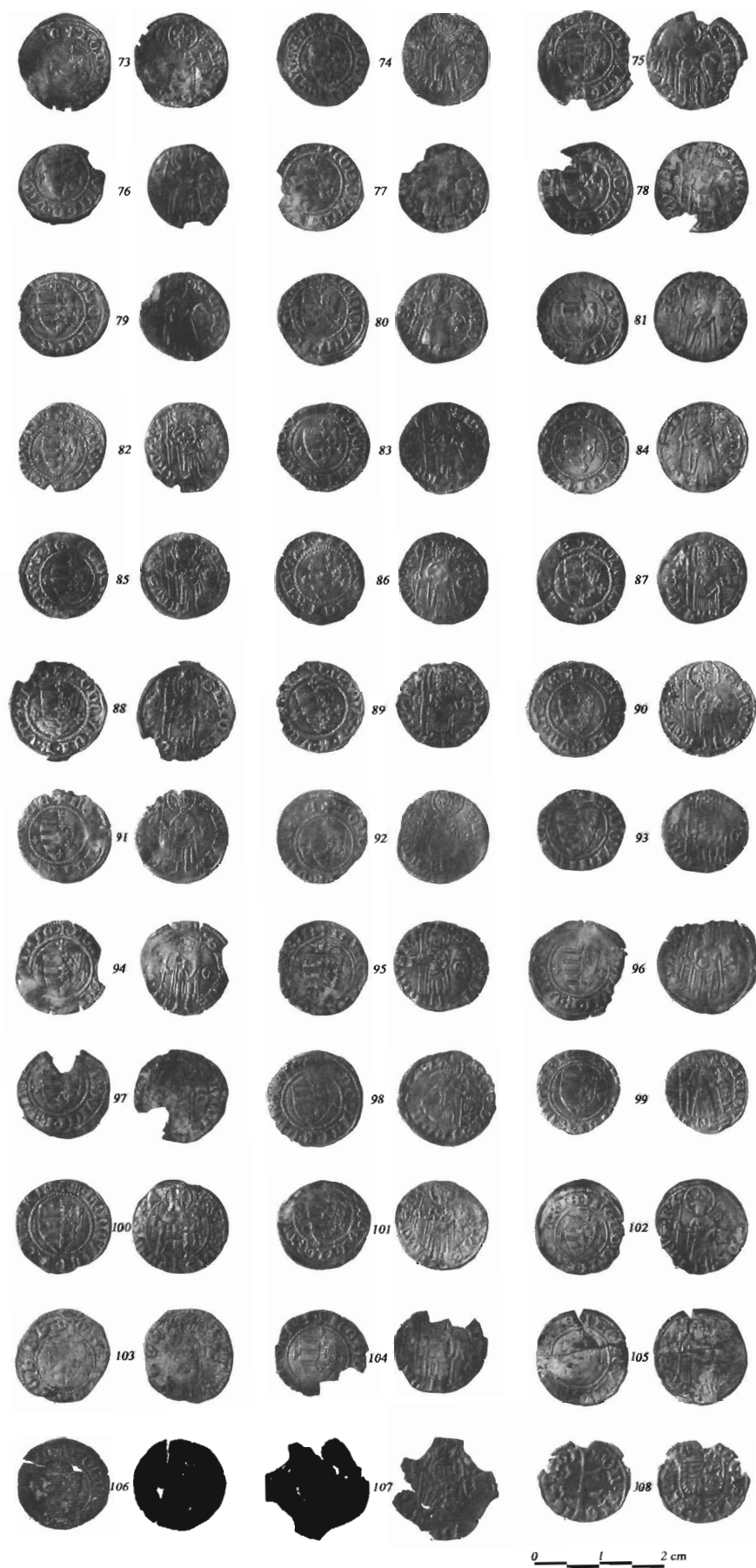
Sl. 5. Metalni nalazi i tkanina iz grobova 1 i 2 i ulomak stakla iz sonde 1 (foto: J. Vučić)

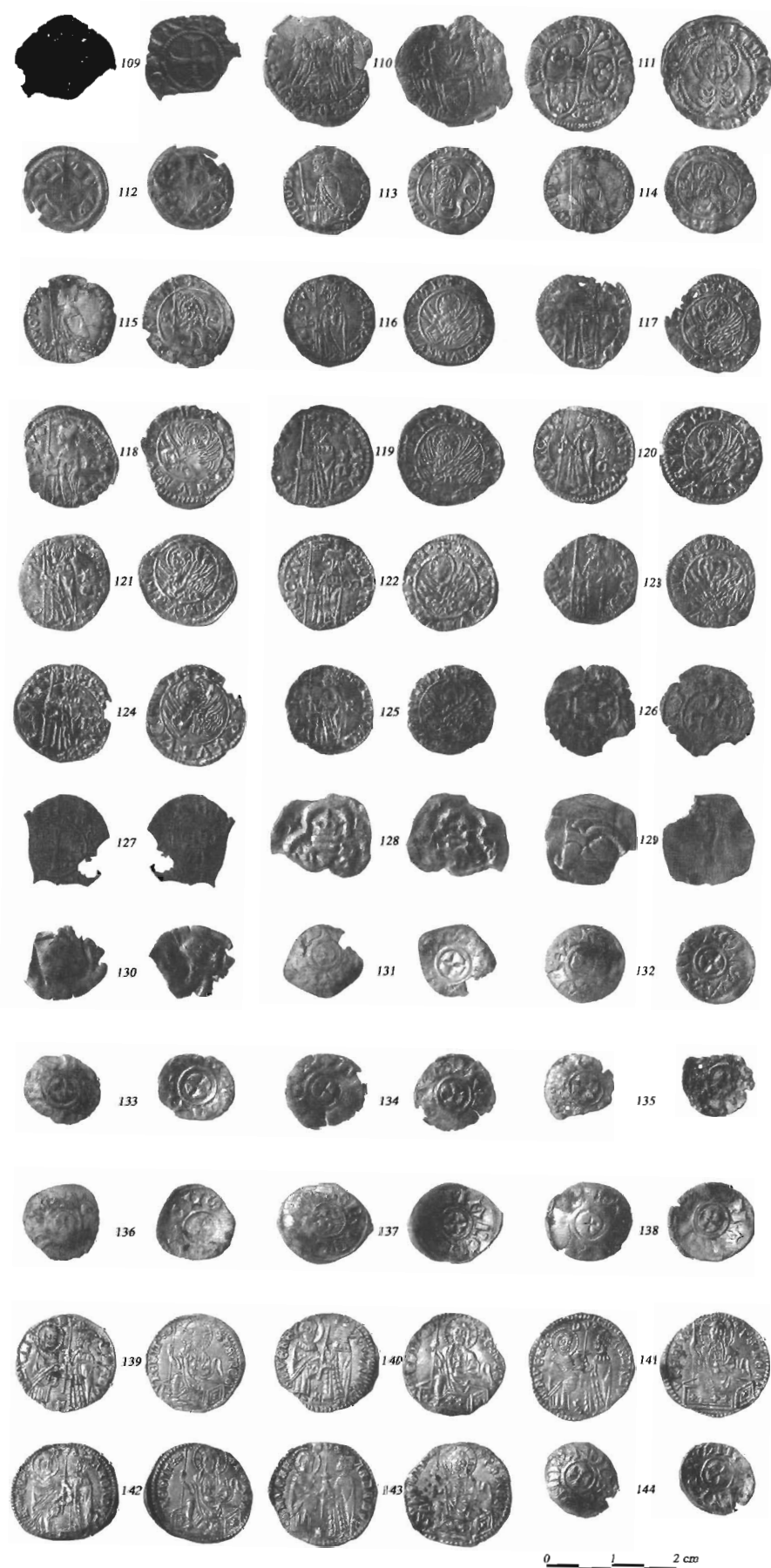
Sl. 6. Novac kat. 1-36 (grob 1) (foto: J. Vučić)

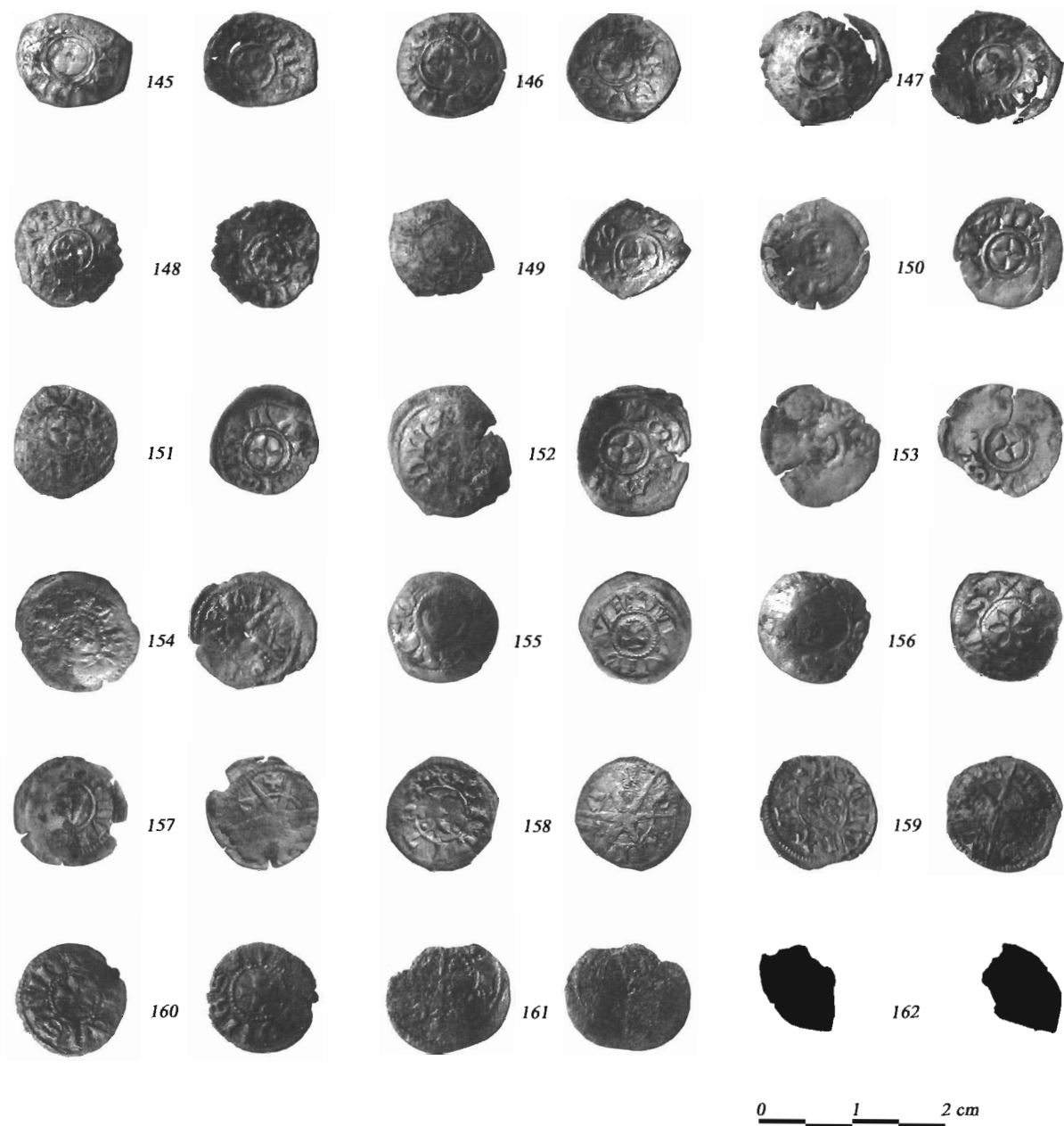
Sl. 7. Novac kat. 37-72 (grob I) (foto: J. Vučić)

Sl. 8. Novac kat. 73-108 (grob 1) (foto: J. Vučić)

Sl. 9. Novac kat. 109-130 (grob 1), kat. 131-144 (grob 2) (foto: J. Vučić)

Sl. 10. Novac kat. 145-160 (grob 2), kat. 161 (sonda 1), kat 162 (sonda 4) (foto: J. Vučić)

	1	2	3	4	5	6
	9, 18	8	1-7, 10-17			
A						
	19-23, 25-30	31-36	24	39-52	53, 54	37, 38
B						
	68-74	101	102	75-80	81-86	
C						
	55-67	100				
D						
	93, 94	95				
E						
	104					
F						
	87-89					
G						
	96, 97					
H						
	98, 99					
I						
	90-92					
J						
	103					
K						

Sl. 11. Novčarski znakovi na denarima Ludovika I. Velikog (crtež: J. Vučić)